

บทที่ 6

บทสรุป

ปัญหาของเด็กวัยรุ่น

1. ปัญหาการหนีโรงเรียน

ตัวละครวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมและปัญหาการหนีโรงเรียนนั้น จะมีทั้งตัวละครวัยรุ่นที่มีฐานะดีและฐานะยากจน ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน สาเหตุที่ทำให้ตัวละครวัยรุ่นหนีโรงเรียนเกิดจากตัวของเด็กวัยรุ่นเอง เช่น จากเรื่อง "ทางโค้ง" วันสว่างต้องการหนีโรงเรียนเพราะไม่อยากเรียน จากเรื่อง "กิ้งไผ่" คุณพึ้งหนีโรงเรียนเพราะไม่ต้องการเรียนหนังสือ

เกิดจากสภาพโรงเรียน ครูมีความสำคัญต่อปัญหานี้มาก วันสว่างนอกจากตัวเองไม่อยากเรียนแล้ว ครูที่ตีวันสว่างเสมอสร้างความน้อยใจและเป็นสิ่งเร้าทำให้วันสว่างหนีโรงเรียนเร็วขึ้น

2. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเด็กและผู้ปกครอง

ตัวละครวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมขัดแย้งกับผู้ปกครอง เช่น คุณพึ้งขัดแย้งกับท่านยายหรือออร์ซา ขัดแย้งกับมารดา เป็นต้น

3. ปัญหายาเสพติด

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย วัยรุ่นที่มีปัญหาจากทางครอบครัวมักจะหาทางออกในรูปแบบของเสพยาเสพติด เช่น คุณพึ้งติดฝิ่น หรือดำที่มีวสมกับเพื่อน ๆ ติดกัญชา เป็นต้น

4. ปัญหาวัยรุ่นขาดความรับผิดชอบ สาเหตุของปัญหานี้คือ เด็กที่ถูกปรนเปรอจากบิดามารดามากเกินไป บิดามารดาไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตร เด็กที่ต้องรับอารมณ์จากผู้ใหญ่นั้น ตัวละครวัยรุ่นที่มีปัญหาดังกล่าวนี้ เช่น คุณพึ้ง จากเรื่อง "กิ้งไผ่" อริน จากเรื่อง "ตะวันในดวงใจ"

5. ปัญหาวัยรุ่นชอบขโมย อาจจะขโมยเพราะความขาดแคลน ขโมยเพราะความน้อยเนื้อต่ำใจ ขโมยเพราะต้องการประทัดประทัน ขโมยเพราะต้องการเรียกร้องความสนใจ เช่น ยูพยอง จากเรื่อง "ทางโค้ง" ยูพยองมีพฤติกรรมขโมย เพราะยูพยองเป็นเด็กที่มีฐานะทางบ้านขาดแคลน ยูพยองจึงขโมยสิ่งของ ทั้งสาเหตุเพื่อประทัดประทันและเพื่อเรียกร้องความสนใจ

6. ปัญหาทางเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นที่ปล่อยปละละเลยในเรื่องเพศอาจก่อให้เกิดปัญหาทำแท้ง เช่น อรชา จากเรื่อง "ตะวันในดวงใจ"

7. ปัญหาการทะเลาะวิวาท เช่น คุณหญิงที่ทะเลาะกับคุณเผื่องเป็นประจำ สาเหตุเพราะได้รับความรักไม่เท่าเทียมกัน

8. ปัญหาช่องว่างระหว่างวัย วัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กมีความรู้สึกว่าเขาในโลกของตนเอง ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่กว่าเขาหรือเด็กกว่าเขาจะไม่เข้าใจ ดังนั้นเราจะพบว่า วัยรุ่นชอบรวมกลุ่มกับเพื่อนวัยเดียวกัน พฤติกรรม ความคิด รสนิยม จึงแตกต่างไปจากบุคคลวัยอื่น

วัยรุ่นจำเป็นที่จะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลวัยผู้ใหญ่ ในฐานะต่าง ๆ เช่น บิดา มารดา พี่ป้า น้าอา ญาติ ครูอาจารย์ เป็นต้น ซึ่งวัยรุ่นจำเป็นต้องฟังพาทั้งเรื่องที่อยู่อาศัย การกินอยู่ การศึกษาเล่าเรียน ฯลฯ เมื่อวัยรุ่นเกิดเรื่องทุกข์ร้อน เขาจึงต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ แต่หากผู้ใหญ่ไม่เข้าใจก็ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย เช่น ด้า จากเรื่อง "ข้าวอกนา" เป็นตัวละครวัยรุ่นที่ประสบกับปัญหาช่องว่างระหว่างวัย ความไม่เข้าใจของผู้ใหญ่ที่มีต่อด้า มีส่วนผลักดันให้ด้าทะเลาะไปกับเพื่อนที่ไม่ดี และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

เมื่อด้าเป็นเด็ก เธอรู้สึกขมขื่นกับผิวที่ดำของตนเอง และมักถูกล้อเลียนอยู่เสมอ ประกอบกับมารดาไม่ได้เลี้ยงดูเอาใจใส่ จึงทำให้ด้าขาดคนเอาใจใส่และสั่งสอนอบรม ด้าจึงมักมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เช่น ใช้ถ้อยคำที่หยาบคายต่อบุคคลที่ด้าไม่พอใจ แต่ผู้ใหญ่โดยรอบ เช่น ป้าหมอน ไม่เข้าใจด้า จึงมักคอยซ้ำเติมให้ด้าเจ็บปวดยิ่งขึ้น การที่ด้าต้องเติบโตในสภาพเช่นนี้ จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ด้าประพฤติตนไปในทางที่ไม่ดี

วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ อารมณ์ของวัยรุ่นก็เปลี่ยนแปลงเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่ผู้ใหญ่ควรดูแลและเอาใจใส่เพื่อลดปัญหาของวัยรุ่น

จากตัวละครวัยรุ่นที่มีปัญหาต่าง ๆ ส่วนหนึ่งของปัญหาเกิดจากความไม่เข้าใจจากบิดามารดา และบิดามารดาไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ให้คำแนะนำ จึงทำให้ตัวละครวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ และบางพฤติกรรมนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ที่รบกวนแก้ไข

ชีวิตของตัวละครวัยรุ่นในนวนิยายของ "สีฟ้า" จะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ แรงจูงใจ ที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมเหล่านั้น สีฟ้าได้ให้บทบาทต่อตัวละครวัยรุ่นให้มีพฤติกรรมที่ดีและพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น ตัวละครที่มีพฤติกรรมดี เช่น หาน จากเรื่อง "ตะวันไม่เคยเลยลับ" เอ็ด จากเรื่อง "ทางโค้ง" ธิดาเทพ จากเรื่อง "คนบาป" ตัวละครเหล่านี้จะมีพฤติกรรมที่ดีตั้งแต่เริ่มวัยเด็กแล้วพัฒนาการเข้าสู่ระยะวัยรุ่น พฤติกรรมดีก็พัฒนาการด้วย เช่น วัยเด็กของเอ็ดที่มีวีรบุรุษประจำใจคือคุณอายุธ เอ็ดปรารถนาที่จะเป็นคนดี ดังนั้นในวัยเด็กเอ็ดจะมีพฤติกรรมที่เรียบร้อย ไม่เกเร เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น เอ็ดก็ประพฤติตนเป็นคนดีช่วยเหลือสังคม ซึ่งตัวละครวัยรุ่นของสีฟ้าจะมีพัฒนาการตั้งแต่เริ่มเรื่องจนกระทั่งจบ หากเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี ตัวละครจะมีพื้นฐานอารมณ์และนิสัยที่จะแสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ไม่ดีแต่เด็กแล้วการกระทำหรือพฤติกรรมที่ไม่ดีจะมีมากขึ้นและอาจขยายตัวกลายเป็นปัญหาได้ เช่น คุณผึ้ง จากเรื่อง "กิ้งไม้" ที่เกเรตั้งแต่เด็ก และเมื่อพัฒนาการเข้าสู่วัยรุ่น พฤติกรรมของคุณผึ้งก็มีมากขึ้น และกลายเป็นปัญหาของสังคมและของคุณผึ้งเอง

ซึ่งวัยรุ่นตามหลักจิตวิทยาแล้วคือ วัยที่สภาพทางร่างกายและสภาพอารมณ์ว่าความไม่คงที่ มักก้ำกึ่งอยู่ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่ต้องการอิสระ ขณะเดียวกันก็ต้องการความอบอุ่นและคำแนะนำจากครอบครัว ประสบการณ์ที่ดีและถูกต้องจะมีส่วนในการสร้างความมั่นใจให้แก่วัยรุ่น (ปราณี รามสูต 2528: 11) ดังนั้น การศึกษาจิตวิทยาวัยรุ่นเป็นการศึกษาเรื่องราวพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มาก พฤติกรรมตามหลักของ John B. Watson นั้น พบว่าผู้ที่แสดงพฤติกรรมต้องมีสิ่งเร้า ซึ่งจะเป็นสิ่งเร้าภายนอกหรือภายในร่างกายก็ตาม แต่จะเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมที่มองเห็นและมองไม่เห็น

"สีฟ้า" ตระหนักถึงความสำคัญของวัยรุ่น เพราะเธอเคยผ่านประสบการณ์ เช่นนั้นมาก่อน สีฟ้ายอมรับเองว่า เธอจะเริ่มเขียนนวนิยายจากเรื่องใกล้ตัวแล้วขยายไกลออกไปสู่สังคมกว้างตามวัน เวลา วัย และประสบการณ์ "สีฟ้า" มีเหตุผลของการเขียนเรื่องวัยรุ่นคือ

1. จากความสะเทือนใจ เมื่อเห็นปัญหาซับซ้อนของคนที่อยู่ร่วมสังคม ก็อยากจะสะท้อนแทนความรู้สึกของเขา
2. มองเห็นความเปลี่ยนแปลงในชีวิตของคนเกี่ยวพันกับสังคม (เรื่องจากปก 2527: 20-21)

จากการให้สัมภาษณ์ในนิตยสารกุลสตรี นามปากกา "สีฟ้า" จะใช้เขียนเรื่องครอบครัว แม้จะเป็นเรื่องสังคมบ้างแต่ไม่พ้นเรื่องครอบครัว ใส่ความรู้สึกเข้าไปในตัวละครที่เราเขียนให้ได้ว่าตัวละครรู้สึกอย่างไร ถ้าเขียนเรื่องครอบครัวแตกแยก เขียนง่าย เพราะประสบกับตัวเธอเอง นอกจากนี้ "สีฟ้า" ยังได้ให้ข้อคิดอีกว่า การใช้ชีวิตของคนในครอบครัวแตกแยกในสมัยก่อนและยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคที่เด็กมีปัญหาเด็กสมัยก่อนจะเข้มแข็ง ไม่ทำตัวเหลวไหล แต่สมัยนี้เด็กมักจะทำเหลวไหล แต่จะโทษเด็กอย่างเดียวไม่ได้ เด็กสมัยนี้มีทางออกเยอะและเป็นอันตราย (ปาจรี 2527: 61-62)

ซึ่งตัวละครของ "สีฟ้า" จะสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตของวัยรุ่นและสภาพสังคมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ดังนั้น เราจะพบว่าตัวละครวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงก่อน พ.ศ. 2515 จะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ในทางไม่ดีน้อยกว่าปัจจุบัน และผลของการกระทำ พฤติกรรม และปัญหาก็มีน้อยกว่าปัจจุบัน ดังนั้น สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของวัยรุ่นจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นมากขึ้น

เราจึงควรให้ความสำคัญแก่คนที่กำลังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น เพื่อให้เขาสามารถดำรงชีวิตในทางที่ดีได้ และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต